

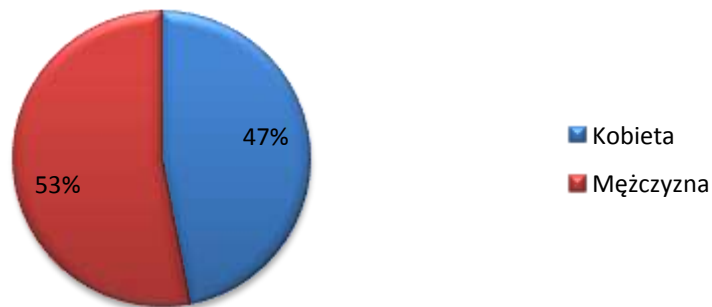
Anna Szadkowska
Monika Kumidaj
studentki etnologii UŁ

Żydzi w opiniach współczesnych mieszkańców Sobolewa

W dniach 28.06–11.07.2014 roku przeprowadzone zostały badania terenowe dotyczące opinii mieszkańców Sobolewa na temat Żydów, zawarte w programie studiów na kierunku etnologia UŁ. Użyto narzędzia badawczego w postaci odpowiednio opracowanej ankiety, którą na miejscu przeprowadzili I i II roku etnologii. Ankieta była anonimowa. Przeprowadzono ją wśród pełnoletnich, losowo wybranych mieszkańców osady, która jest stolicą gminy rolniczej leżącej na terenie powiatu garwolińskiego (woj. Mazowieckie).

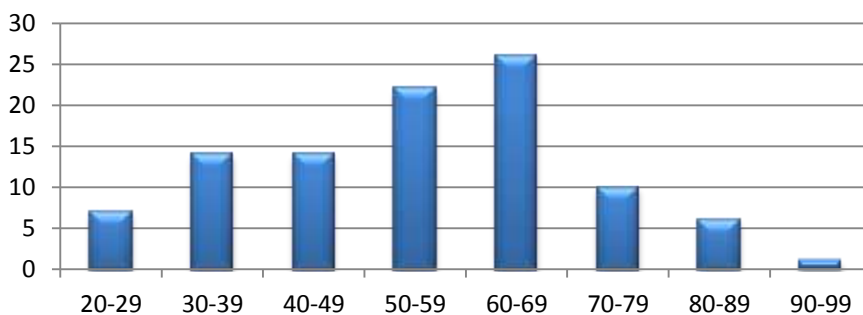
Płeć ankietowanych

Kobieta	Mężczyzna
47	53

Przedział wiekowy

Przedział wiekowy	20-29	30-39	40-49	50-59	60-69	70-79	80-89	90-99
Liczba osób	7	14	14	22	26	10	6	1

Wyznanie

Katolicyzm	Prawosławie	Ateizm	Protestantyzm
97	1	1	1

Wykształcenie

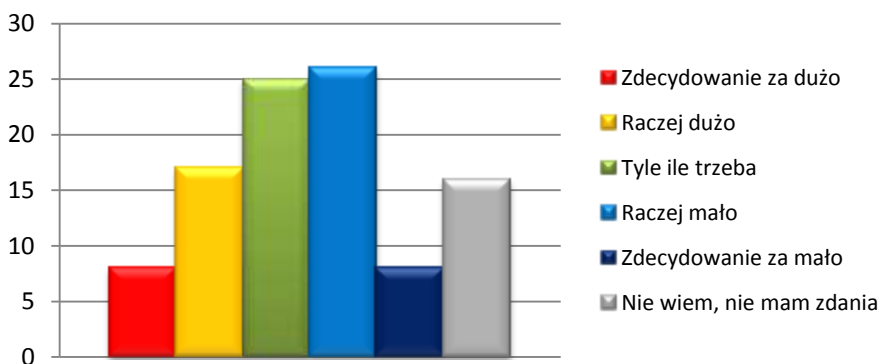
Wykształcenie	Podstawowe	Średnie	Zawodowe	Wyższe
Liczba osób	11	34	30	25

Pytanie 1.

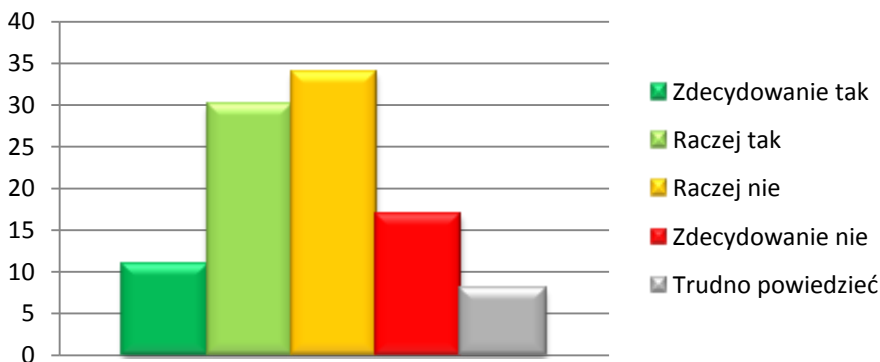
Czy uważa Pan/Pani, że o stosunkach polsko-żydowskich mówi się ostatnio...?

Zdecydowanie za dużo	Raczej dużo	Tyle ile trzeba	Raczej mało	Zdecydowanie za mało	Nie wiem, nie mam zdania
8	17	25	26	8	16

Pytanie 2.

Czy interesuje Pana/Panią dyskusja o stosunkach polsko-żydowskich?

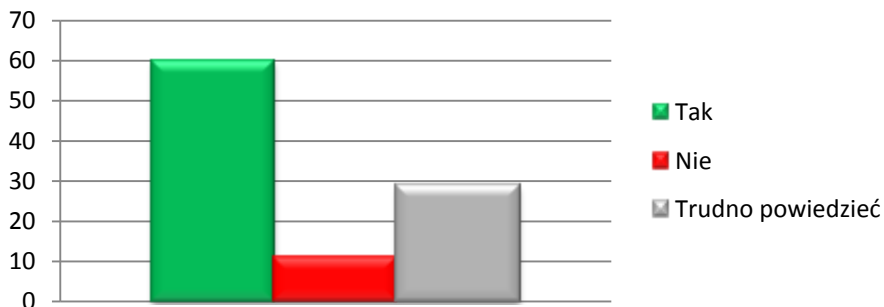
Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
11	30	34	17	8

Pytanie 3.

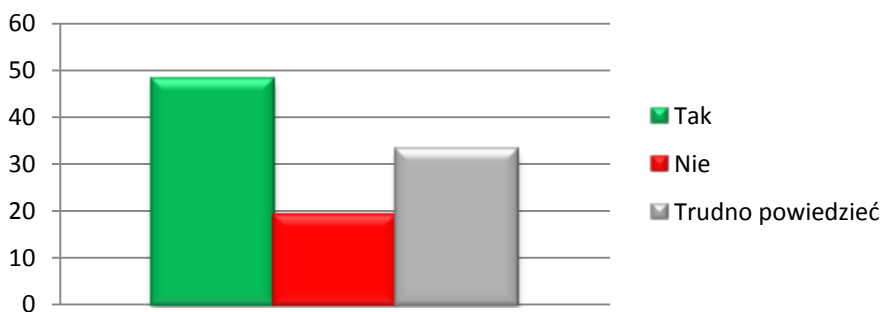
Czy Pana/Pani zdaniem, Polacy i Żydzi w przeszłości byli dobrymi sąsiadami?

Tak	Nie	Trudno powiedzieć
60	11	29

Pytanie 4.

Czy Pana/Pani zdaniem, Polacy i Żydzi żyli obok siebie w przyjaźni i wzajemnym zrozumieniu?

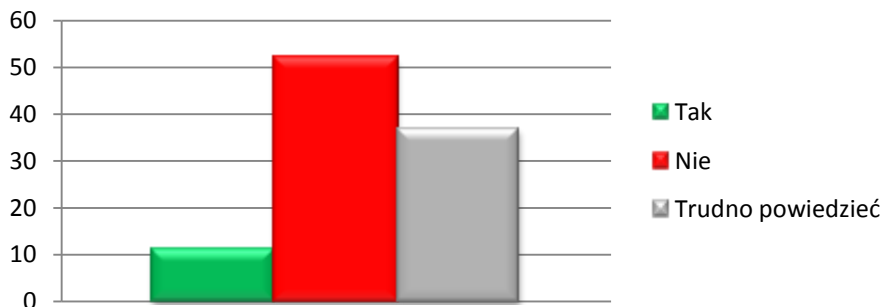
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
48	19	33

Pytanie 5.

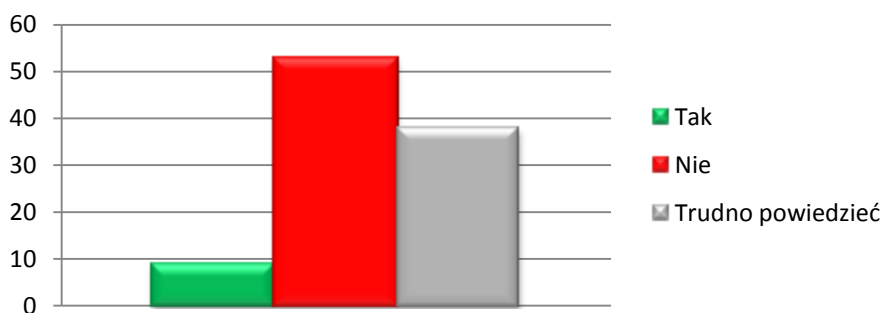
Czy Pana/Pani zdaniem, Polacy i Żydzi żyli obok siebie z obojętnością?

Tak	Nie	Trudno powiedzieć
11	52	37

Pytanie 6.

Czy Pana/Pani zdaniem, Polacy i Żydzi żyli obok siebie z niechęcią i bez wzajemnego zrozumienia?

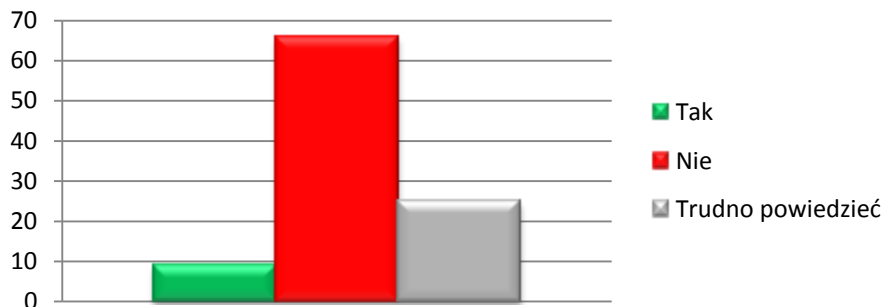
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
9	53	38

Pytanie 7.

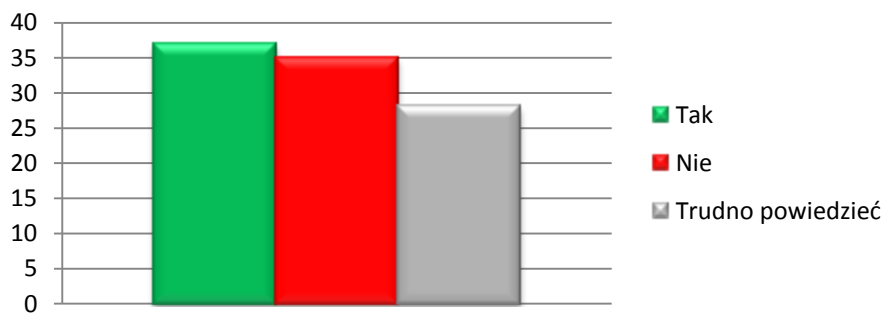
Czy Pana/Pani zdaniem, Polacy i Żydzi żyli obok siebie z wrogością?

Tak	Nie	Trudno powiedzieć
9	66	25

Pytanie 8.

Czy Pana/Pani zdaniem, przed wojną w Polsce dochodziło do prześladowania Żydów?

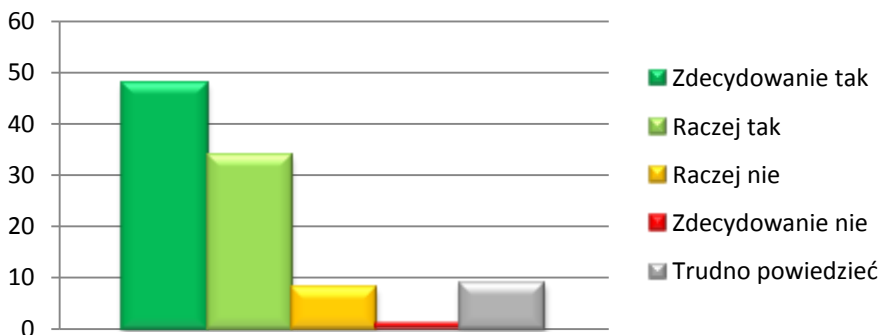
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
37	35	28

Pytanie 9.

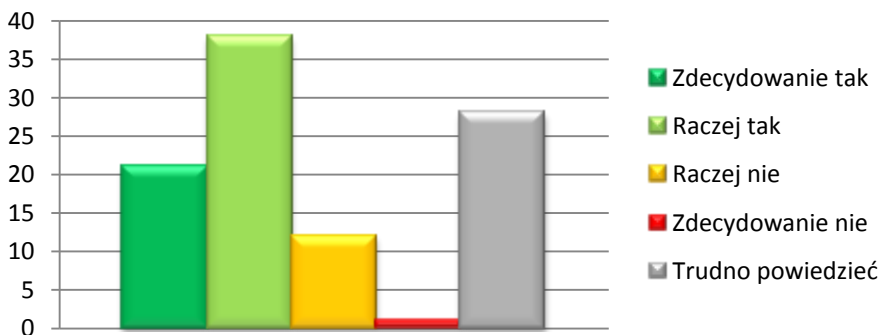
Czy Pana/Pani zdaniem, Żydzi podczas wojny byli bardziej prześladowani niż Polacy?

Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
48	34	8	1	9

Pytanie 10.

Czy Pan/Pani zdaniem, w czasie okupacji Polacy wykazywali wobec Żydów wystarczająco dużo współczucia?

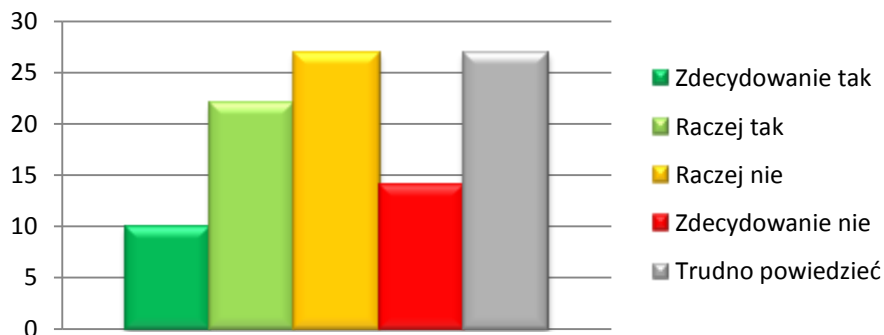
Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
21	38	12	1	28

Pytanie 11.

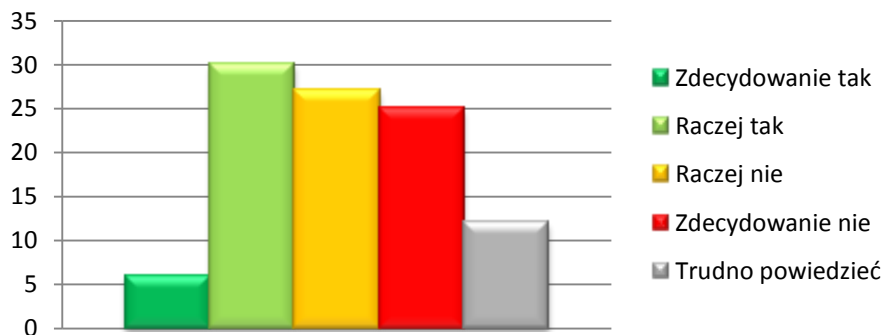
Czy Pana/Pani zdaniem, można było w czasie wojny bardziej pomóc Żydom niż robili to Polacy?

Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
10	22	27	14	27

Pytanie 12.

Czy wierzy Pan/Pani, że Polacy w czasie wojny mogli dokonywać zbrodni wobec Żydów?

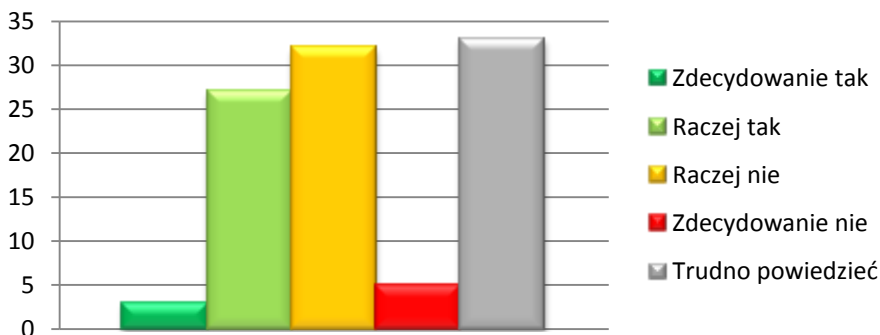
Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
6	30	27	25	12

Pytanie 13.

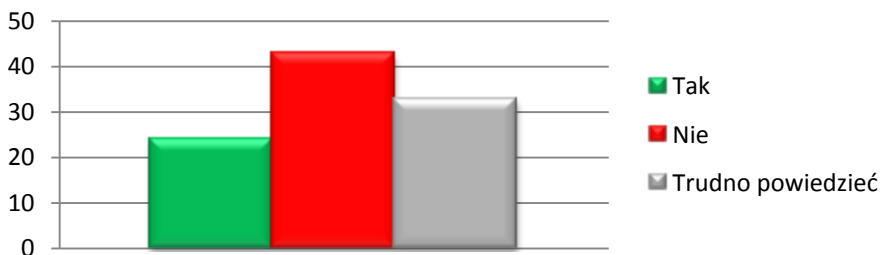
Czy Pana/Pani zdaniem, po wojnie Polacy serdecznie przyjęli powracających Żydów?

Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
3	27	32	5	33

Pytanie 14.

Czy Żydzi wyjeżdżali dlatego, że nie chcieli żyć w państwie socjalistycznym (po 1944/45 r.)?

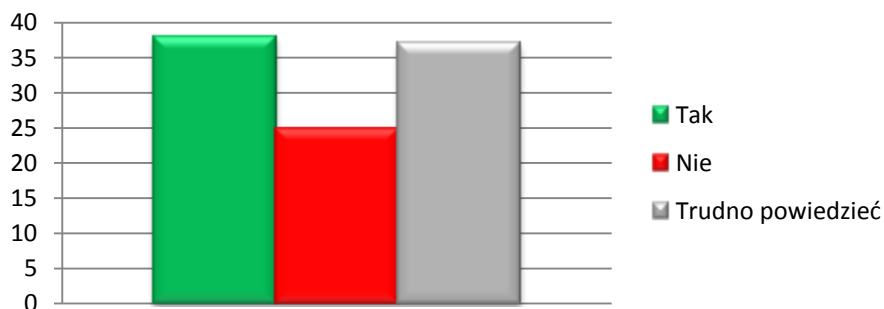
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
24	43	33

Pytanie 15.

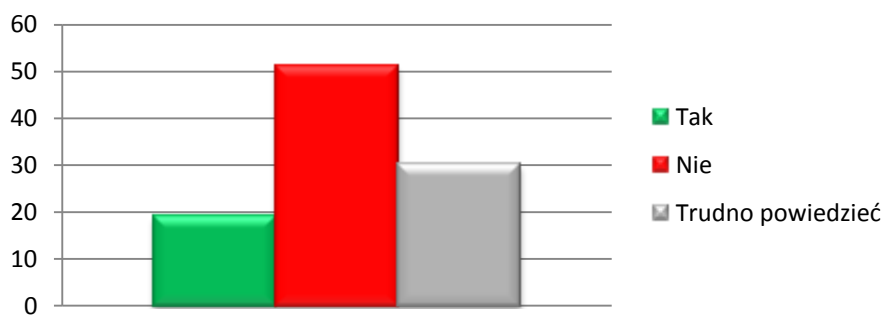
Czy Żydzi wyjeżdżali dlatego, że nie chcieli żyć w miejscach kaźni swoich bli-
skich?

Tak	Nie	Trudno powiedzieć
38	25	37

Pytanie 16.

Czy Żydzi wyjeżdżali dlatego, że nie chcieli odbudowywać Polski?

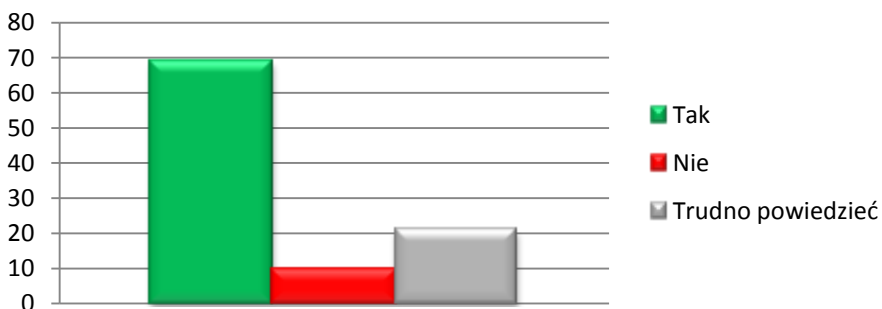
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
19	51	30

Pytanie 17.

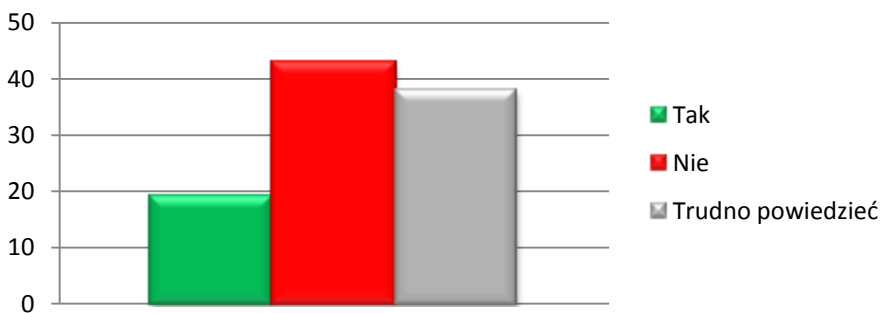
Czy Żydzi wyjeżdżali dlatego, że liczyli na to, że gdzie indziej będzie im się żyło lepiej?

Tak	Nie	Trudno powiedzieć
69	10	21

Pytanie 18.

Czy Żydzi wyjeżdżali dlatego, że spotkali się z wrogością Polaków?

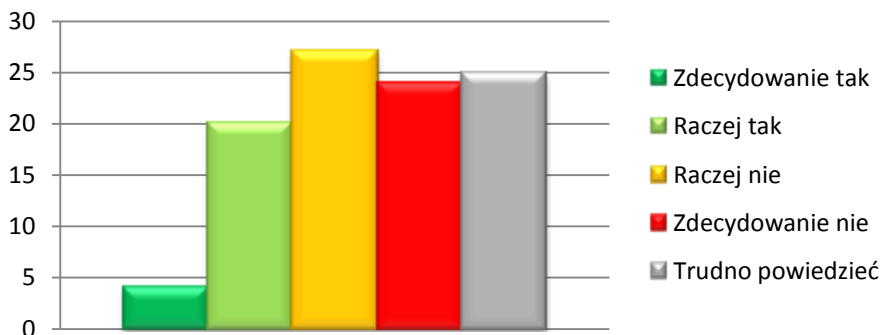
Tak	Nie	Trudno powiedzieć
19	43	38

Pytanie 19.

Czy Pana/Pani zdaniem, Polacy zasłużyli na opinie antysemitów?

Zdecydowanie tak	Raczej tak	Raczej nie	Zdecydowanie nie	Trudno powiedzieć
4	20	27	24	25

Wnioski

Z analizy przeprowadzonych ankiet wynika, że mieszkańcy Sobolewa wyrażają współczucie wobec Żydów eksterminowanych podczas niemieckiej okupacji, jednocześnie należy stwierdzić, iż aktualnie zainteresowanie tematyką żydowską zbyt mało absorbuje uwagi mieszkańców tej osady.

Powyższe badania przeprowadzone poprzez zastosowanie metody ilościowej wymagają kontynuacji, przede wszystkim poprzez wzbogacenie bazy źródłowej o materiały uzyskane metodą jakościową przy pomocy wywiadów.